

Några fynd af steklar under exkursioner i Syd-Halland och Östergötland 1908.

Af

H. Nordenström.

Parasitsteklar.

Coelichneumon fuscipes (GMEL.) ♂ ÖG, St. Lars; i flykten, vid ekstammar, 7. 10; enligt THOMS. täml. sälls. i mell. o. s. Sv.

Stenichneumon rimulosus (THOMS.) ♂ (determ. A. ROMAN); ÖG, Linköping, trädg. på *Cornus sanguinea*. (THOMS.: »funnen vid Ramlösa, Sk.»)

Neotypus nobilitator (GRAV.) ♀ Hall., Karup, åsen, gräs-
mark. (THOMS.: »sälls. i s. Sv.»)

Brachyryptus sordidulus (THOMS.) ♂, ÖG, Wist. 18. 8, gräs-
mark. (THOMS.: »sälls., Ringsjön, Sk.»)

Stilpnus blandus (GRAV.) ♂ ♀. ÖG, Linköping, trädg. på
Cornus sanguinea, 7. 9. (THOMS.: »sälls., Lund, Sk.»)

Hemiteles chionops (GRAV.), ÖG, Linköping, på *Cornus*
sanguinea, 20. 9. (THOMS.: »Sk. vid Pålshö.»)

Hemiteles longisetosus (SCHMK.) ♀, ÖG, St. Lars, på
ekstammar, i aug. o. okt.

Cteniscus marginatus (THOMS.) ♂, Hall., Hasslöf o. Karup;
juli o. aug.

Synodytes assimilis (HOLMGR.) ♀ ♂, Hall., Karup, juli o.
aug.; ÖG, St. Lars, aug. (HOLMGR.: »funnen å en lokal i Sk.»)

Mesoleius sinuatus (THOMS.) ♂ ♀, Hall., Karup, 20. 6; 6. 7.
(THOMS.: »Pålshö, Sk.»)

Phthorinus compressus (DESV.) ♀, ÖG, Linköping, på *Cor-*
nus sanguinea, 2. 9. (THOMS.: »funnen vid Göteborg».)

Promethus albicoxa (THOMS.) ♂, ÖG, St. Lars, gräsmark; ♀, Linköping, på *Cornus sanguinea*. (THOMS.: »funnen i Sk.»)

Homotropus Sundevalli (HOLMGR.) ♀, ÖG, Linköping, på *Cornus sanguinea*, 18. 9; 3. 10.

Homotropus longiventris (THOMS.) ♂, ÖG, Linköping, på *Cornus sanguinea*. (THOMS.: »sälls., två lokaler i Sk.»)

Exochus flavomarginatus (HOLMGR.) ♂ ÖG, Linköping, på *Cornus sanguinea*, 7. 9; ♂ St. Lars, på hassel, 24. 8. (THOMS.: »sälls. i s. o. mell. Sv.»)

Exochus nigripalpis (THOMS.) ♂, ÖG, Åtvid, gräsmark, 9. 8. (THOMS.: »Sk., Örtofta».)

Exochus femoralis (FOURCR.) ÖG, Linköping, på *Cornus sanguinea*, 9. 9. (HOLMGR.: »minus frequ.»)

Plectiscus collaris (GRAV.) ÖG, Kärna 29. 5.

Särskildt kunde förtjäna omnämnas den rika fångsten af parasitsteklar på *Cornus sanguinea* under sept. och okt., inalles ej mindre än 88 arter och nära nog alla på en enda buske, ett mindre ex., redan vid medlet af sept. halfvisnadt, måttligt hemsökt af Aphider och Diptera; några andra värdar (fjärillarver m. m.) kunde jag aldrig iakttaga, ehuru det kunde väntats af fynden, i hvilka ingingo bl. a. ett tiotal arter af sl. *Ichneumon* (♂♂ och ♀♀), lika många af sl. *Pimpla* och af *Pneustici*; de på Diptera parasiterande *Bassidæ* utgjorde omkr. 20 arter, de likaledes på Diptera lefvande *Stilpninæ* 5 arter; en *Hemiteles*-art (*H. inimicus*) mycket vanlig.

Af mer och mindre sällsynta fynd inom andra grupper af steklar kunna nämnas:

Emphytus tibialis (PANZ.) ÖG, Björka, på hassel 6. 9. (THOMS.: »täml. sälls.»)

Cimbex lutea (LIN.) ♂, Hall., Karup, Strandshagen vid hafvet, nära Skånegränsen; enligt THOMS. ej sälls. i n. och mell. Sv. men »troligen ej funnen i Sk.».

Andrena carbonaria (LIN.) ♂, Hall., Karup, buskmark, 10. 6. (THOMS.: »ej allm.»)

Coelioxys 4-dentata (LIN.) ♂, Hall., Karup, på murar 21. 7; å hafsstranden 24. 6, (THOMS.: »ej sälls. i n. och mell. Sv., sparsam i Sk.»; AURIV.: »Sk.—Upl.»)

Trachusa serratulæ (PANZ.) ♂, ÖG. St. Lars, 23. 7.

Podalirius parietinus (FABR.) ♂ ♀, Hall., Karup, talrikt förekom på en murvägg i juli. (THOMS.: »ej sälls. i s. Sv.»; AURIV.: »Sk.—Upl.».)

Några för årstiden mindre vanliga fynd kunna möjligen förtjäna omnämnas, bl. a. så sent som d. 27 okt. *Protichneumon fusorius* LIN.) ♀, ett ståtligt ex. om 23 mm:s längd, som anträffades krypande på den gräsklädda väggkanten i en barrskog $\frac{3}{4}$ mil söder om Linköping; på samma dag och lokal en ♀ af *Ichneumon lineator* (GRAV.). Under en af de varma dagarna i medlet af okt. togos i flykten i en solbelyst skogsbacke i samma trakt bl. a.: *Ephialtes Rex* (KRIECHB.) ♀, *Tromatobia angens* (GRAV.) ♀, *Stenichneumon castaneus* (WESM.) var. ♂, *Ichneumon deliratorius* (LIN.) ♂, *Cratichneumon nigritarius* (WESM.) ♂, *Chasmodes motatorius* (GRAV.) ♀, *Microcryptus micropterus* (GRAV.) ♂, *Lagarotus semicaligatus* ♂ ♀ (GRAV.), förutom åtskilliga fynd på mossa, ss. *Microcryptus sericans* (GRAV.) ♀ eller på vedstaplar (*Melanichneumon monostagon* (GRAV.) ♀).

Litteratur.

En ny svensk fjäril. Under rubriken »Neue palæarctische Macrolepidopteren» beskriver i »Deutsche Entomol. Zeitschr. Iris» för år 1908 den bekante lepidopterologen R. PÜNGELER en för Sverige och vetenskapen ny fjäril, som han benämner *Mamestra rangnovi*.

Då arten förtjänar att vidare eftersökas i våra fjälltrakter, lämnas härmed en öfversättning af originalbeskrifningen: »Spännvidd 34 mm., framvingens längd 17 mm. Genom framvingarnas färg och teckning lik entonica ex. af *M. glauca* men mindre, med mycket bredare vingar, den halfva tvärlinjen ej skönjbar, inre midtlinjen enkel, svart, på midten starkare böjd, yttre midtlinjen och ringfläcken ej skönjbara, njurfläcken längre och smalare, endast på utsidan hvit, tappfläcken ej ljusare inuti, våglinjen otydlig, nästan parallell med kanten, icke alls tandad, pilfläckarna innanför densamma smärre och bredare svarta, vingfransar otydligare ljusfläckiga. Bakvingar mera rundade, rent hvita, med bredt, djupsvart kantband, gråsvart framkant, mörk diskpunkt och hvita fransar. Fram- och bakvingarnas undersida med tydliga diskpunkter, utan båglinjer; framvingarna undertill gråpudrade med bredt, mörkt kantband, bakvingarna hvita med mattare och smalare kantband än på öfversidan. Palper mindre starkt håriga, smalare och ljusare; ögon håriga som hos *M. glauca* och ej cilierade; antenner hos ♀ som hos nämnda art, hos ♂ trubbtandade, tofslikt cilierade. Panna hvit, hjässa, mellan- och bakkropp grå med hvit inblandning, bakkropp utan hårtofsar, ben af vanlig beskaffenhet.» Förf. framhåller vidare, att arten är tydligt skild från *M. skrælingia* v. *kenteana* STAUD., med hvilken den på grund af de ljusa bakvingarna kunde förväxlas, samt att dess plats är mellan *M. glauca* och *skrælingia*. Två ex., ♂ och ♀, fångades 1907 i Lule lappmark på skogbevuxen kärrmark. Einar Wahlgren.